

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) oraz 84 ust. 1, 9 i 11 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zm.) zobowiązał M. N. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku, od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 października 2014 roku, od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku w kwocie 2.814,41 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 26 lutego 2014 roku do dnia 2 czerwca 2016 roku w kwocie 433,99 zł.

/decyzja - k. 174 akt ZUS/

W dniu 25 lipca 2016 roku wnioskodawczyni M. N. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, podnosząc, że zgodnie z art. 68 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, renta rodzinna przysługuje jej do ukończenia nauki w szkole. W okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji pozostawała zaś uczennicą Szkoły Cosinus. Brak jest zatem podstaw do stwierdzenia, iż pobranie świadczenia z tytułu renty rodzinnej było nienależne.

/odwołanie - k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 sierpnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie. Dodatkowo wskazał, że M. N. pobiera rentę rodzinną od dnia 15 lutego 2000 roku. W dniu 1 lutego 2016 roku złożyła wniosek o dalszą wypłatę renty rodzinnej i załączyła zaświadczenie z Zaocznej Policealnej Szkoły (...) z dnia 1 lutego 2016 roku, w którym wskazano, że jest słuchaczką szkoły na semestrze drugim w roku szkolnym 2015/2016, a planowany termin ukończenia szkoły to sierpień 2016 roku. Po wdrożeniu postępowania wyjaśniającego z Zaoczną Policealną Szkołą (...) uzyskano informację, że wnioskodawczyni w miesiącach: luty – marzec, październik, grudzień 2014 roku i styczeń 2015 roku nie uczęszczała na zajęcia szkolne. Wobec powyższego sporną decyzją naliczono nadpłatę renty rodzinnej i zobowiązano ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. Organ rentowy podniósł ponadto, że w decyzji z dnia 13 listopada 2013 roku ubezpieczona została pouczone, iż osoba uprawniona do odbioru renty zobowiązana jest do powiadomienia ZUS o podanych w pouczeniu okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty w całości lub w części oraz została pouczone o konieczności powiadomienia o zaprzestaniu uczęszczania do szkoły, a jeżeli nadal się uczy – do nadesłania zaświadczenia ww. szkoły z podaniem terminu programowego jej ukończenia.

/odpowiedź na odwołanie - k. 3-3 odwrót/

Na rozprawie w dniu 5 lipca 2017 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, wskazując, iż ostatecznie nie kwestionuje informacji dotyczących jej frekwencji na zajęciach szkolnych w spornych okresach, zawartych w zaświadczeniach wystawionych przez Zaoczną Policealną Szkołę (...) w Ł.. Pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko wnioskodawczyni i pełnomocnika ZUS : 00:01:01 -00:04:31– płyta CD k. 39/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. N. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W roku szkolnym 2013/2014, tj. od dnia 2 września 2013 roku wnioskodawczyni była słuchaczką szkoły: Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w Ł. na kierunku technika rachunkowości na semestrze pierwszym. Przewidywany termin zakończenia nauki – sierpień 2015 roku.

/bezsporne, a nadto zaświadczenie – k. 130 akt ZUS /

M. N. na mocy decyzji organu rentowego z dnia 13 września 2013 roku była uprawniona do renty rodzinnej od dnia 1 września 2013 roku tj. od nabycia uprawnień do renty po zmarłym ojcu do dnia 31 sierpnia 2015 roku.

/bezsporne, a nadto decyzja – k. 132 – 132 odwrót akt ZUS/

W decyzji z dnia 13 września 2013 roku zawarto pouczenie o obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia oraz o obowiązku osoby uprawnionej do renty rodzinnej powiadomienia organu rentowego o okolicznościach powodujących zawieszenie prawa do renty tj. zaprzestanie uczęszczania do szkoły przez osobę powyżej 16 roku życia. Ponadto organ rentowy ustalił stały termin płatności renty, tj. 25 dzień każdego miesiąca.

/decyzja – k. 132 – 132 odwrót akt ZUS/

Kolejna decyzja z dnia 15 września 2014 roku, doręczona wnioskodawczyni, na mocy której przyznano jej prawo do renty rodzinnej do dnia 31 stycznia 2016 roku, również zawierała stosowne pouczenie oraz informację o terminie płatności renty, tj. 25 dzień każdego miesiąca.

/decyzja – k. 143 – 143 odwrót akt ZUS/

Wnioskodawczyni była słuchaczką Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w Ł. na kierunku technika rachunkowości od dnia 2 września 2013 roku do dnia

31 sierpnia 2014 roku (została skreślona z listy z powodu braku promocji na semestr wyższy). Ponownie zapisała się do szkoły w dniu 1 września 2014 roku i została skreślona w dniu 31 stycznia 2015 roku z powodu braku promocji na semestr wyższy. W semestrze jesiennym roku szkolnego 2013/2014 M. N. regularnie uczęszczała na zajęcia, zdała wszystkie wymagane egzaminy semestralne i otrzymała promocję na semestr II. W semestrze wiosennym roku szkolnego 2013/2014 wnioskodawczyni uczęszczała na zajęcia sporadycznie. Obecna była jedynie w dniach: 12 kwietnia 2014 roku, 26 kwietnia 2014 roku, 27 kwietnia 2014 roku oraz 10 maja 2014 roku (w sumie na 22 godzinach lekcyjnych z 155 przewidzianych dla jej grupy w tym semestrze). Z powodu zbyt niskiej frekwencji (poniżej 50% na wszystkich przedmiotach) skarżąca nie została dopuszczona do egzaminów semestralnych i została skreślona z listy uczniów dnia 31 sierpnia 2014 roku. W semestrze jesiennym roku szkolnego 2014/2015 M. N. była obecna na zajęciach sporadycznie, jedynie w dniach: 28 września 2014 roku, 9 listopada 2014 roku, 22 listopada 2014 roku, 23 listopada 2014 roku (w sumie na 22 godzinach lekcyjnych z 155 przewidzianych w tym semestrze dla jej grupy). Z powodu zbyt niskiej frekwencji (poniżej 50% na wszystkich przedmiotach) odwołująca nie została dopuszczona do egzaminów semestralnych i ponownie została skreślona z listy w dniu 31 stycznia 2015 roku. Zajęcia w szkole odbywają się średnio co 2 tygodnie w soboty i niedzielę. Słuchacze tej szkoły mają obowiązek uczęszczać na zajęcia w wymiarze min. 50% zajęć przewidzianych w szkolnym planie nauczania w danym semestrze, zaliczać wymagane prace kontrolne oraz przystępować do egzaminów semestralnych w celu otrzymania promocji na semestr wyższy.

/pismo – k. 168-169 akt ZUS, k.26-28, dokumentacja – k.30/

Zaskarżoną decyzją z dnia 2 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie art. 138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) oraz 84 ust. 1, 9 i 11 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 ze zm.) zobowiązał M. N. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku, od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 października 2014 roku, od dnia

1 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku w kwocie 2.814,41 zł oraz odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 26 lutego 2014 roku do dnia 2 czerwca 2016 roku w kwocie 433,99 zł.

/decyzja - k. 174 akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach sądowych oraz aktach rentowych dokumentów. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego uznał, że jest on wystarczający, by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie, czy M. N. nienależnie pobrała rentę rodziną za okresy od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku, od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 października 2014 roku, od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie tylko częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku Nr 887), renta rodzinna przysługuje dzieciom (własnym, drugiego małżonka i przysposobionym):

- 1) do ukończenia 16 lat;
- 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo
- 3) bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

W myśl ust. 2 art. 68, jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Ponadto w myśl art. 138 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu.

Zgodnie zaś z ust. 2 pkt 1 w/w przepisu za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania.

W ustępie 4 i 5 cytowanego przepisu ustawodawca określił, za jaki okres można skutecznie żądać zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. I tak nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach - za okres dłuższy niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust. 5.

Kwestią sporną w niniejszym postępowaniu pozostała okoliczność, czy M. N. w okresach od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku, od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 października 2014 roku, od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku kontynuowała naukę, a tym samym czy należenie pobrała w tym okresie rentę rodziną.

Bezspornym w sprawie było, że w spornych okresach wnioskodawczyni, pomimo bycia słuchaczem szkoły, w której miała kontynuować naukę, nie uczęszczała na obowiązkowe zajęcia edukacyjne wynikające z realizacji podstawy

programowej lub też jej frekwencja nie przekraczała 50% obecności. Ponadto z informacji przekazanej przez szkołę, której słuchaczem była ubezpieczona wynika, że uzyskanie minimum 50 procentowej frekwencji w miesiącu jest warunkiem przystąpienia do egzaminów semestralnych, a w konsekwencji również uzyskania promocji na kolejny semestr nauki.

M. N. w toku postępowania nie negowała ostatecznie faktu nieuczęszczania przez nią na zajęcia dydaktyczne w okresach wskazanych w piśmie Zaocznej Policealnej Szkoły (...) w Ł.

Podkreślić w tym miejscu należy, że istota renty rodzinnej służącej dziecku zmarłego ubezpieczonego sprowadza się do zapewnienia mu świadczenia umożliwiającego kontynuację nauki w celu uzyskania zdolności do samodzielnego utrzymania (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 3 września 2014 r., sygn. III AUa 1972/13, LEX nr 1506643).

Sąd Okręgowy podziela w tym zakresie dominujące i utrwalone orzecznictwo, w myśl którego określenie przez ustawodawcę w art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy, iż renta rodzinna przysługuje dziecku po ukończeniu 16 roku życia do ukończenia nauki w szkole należy rozumieć nie tyle formalny status ucznia (słuchacza), co realne wypełnianie tej roli stosownie do regulaminu uczelni, w szczególności poprzez uczestnictwo w zajęciach, podchodzenie do egzaminów i przedkładanie wymaganych prac semestralnych itd. Nie mieści się w tym pojęciu takie postępowanie ucznia (słuchacza), które polega na zapisywaniu się do danej szkoły bez uczestniczenia w całości lub istotnie części zajęć, nie podchodzeniu do egzaminów i nie przedkładaniu wymaganych programem nauczania prac. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 listopada 2006 r. III UK 153/11 LEX nr 1318422; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2012 r. I UK 65/12 LEX nr 1231467; wyrok Sądu Najwyższego z 3 sierpnia 2012 r. I UK 96/12 LEX nr 1226829; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2013 r. I UK 471/12 LEX nr 1308053; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2014 r. I UK 414/13 LEX nr 1483946).

W stanie faktycznym niniejszej sprawy nie można dopatrzeć się w działaniach ubezpieczonej zamiaru kontynuowania nauki w szkole, o czym świadczy, iż w spornym okresie nie uczestniczyła w zajęciach dydaktycznych w wymiarze, który umożliwiłby jej podejście do egzaminów semestralnych i uzyskanie tym samym promocji na kolejny semestr. Wnioskodawczyni każdorazowo była skreślana z listy słuchaczy. Z uwagi na powyższe stwierdzić należy, że wnioskodawczyni nie miała woli kontynuowania nauki, stwarzała jedynie pozory jej pobierania, co nie pozwala na uznanie skarżącej za osobę pobierającą naukę w rozumieniu art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Sąd ustalił również, że odwołująca się była regularnie pouczana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych o obowiązku ciążącym na osobach pobierających rentę rodzinną po ukończeniu 16 roku życia, tj. do poinformowania organu rentowego o zaprzestaniu uczęszczania do szkoły-uczelni, a jeżeli uczy się nadal to do nadesłania zaświadczenia ze szkoły-uczelni z podaniem terminu programowego jej ukończenia. Ponadto w doręczanych wnioskodawczyni decyzjach była informacja, iż osoba, która nienależnie pobrała świadczenia zobowiązana jest do ich zwrotu oraz definicja nienależnie pobranego świadczenia.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego warunkiem uznania świadczenia za nienależnie pobrane jest pouczenie o okolicznościach, których wystąpienie w czasie pobierania świadczenia powoduje jego utratę (w całości lub w części). Pouczenie o takich okolicznościach nie może odnosić się indywidualnie do pobierającego świadczenie, gdyż nie da się przewidzieć, które z różnorodnych okoliczności wystąpią u konkretnego świadczeniobiorcy. W tym sensie wystarczające jest przytoczenie przepisów określających te okoliczności. Jednakże pouczenie musi być na tyle zrozumiałe, aby pobierający świadczenie mógł je odnieść do własnej sytuacji. Ponieważ pouczenie dotyczy zmian w stanie faktycznym i prawnym w stosunku do stanu istniejącego w dacie przyznania świadczenia, pobierający świadczenie musi mieć możliwość skonfrontowania zmian, jakie zaszły w jego przypadku, z treścią pouczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2008 roku, sygn. akt I UK 394/07, LEX nr 494135, wyrok Sądu Najwyższego z dnia

14 marca 2006 roku, sygn. akt I UK 161/05, publ. OSNP 2007/5-6/78).

Należy w tym miejscu podkreślić, że wnioskodawczyni nie kwestionowała również okoliczności kierowania do niej pouczeń związanych z prawem do renty rodzinnej, ani też ich prawidłowości.

Wobec powyższego w ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki z przytoczonego wcześniej art. 138 ust. 2 pkt 1 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Dla przyjęcia podstaw w nim wskazanych wymagane jest wykazanie dwóch przesłanek. Pierwsza polega na wypłaceniu świadczeń, mimo zaistnienia okoliczności powodujących ich zawieszenie lub ustanie. W związku z czym należy wskazać, iż organ rentowy słusznie przyjął w zaskarżonej decyzji, iż brak było podstaw do pobrania przez wnioskodawczynię świadczenia w okresach od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku, od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 października 2014 roku, od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku. Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przepis ten uzależnia bowiem prawo do renty rodzinnej przysługującej dziecku po ukończeniu 16 roku życia od kontynuacji nauki w szkole. Druga przesłanka dotyczy zaś wykazania, że osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania, która to okoliczność została przez Sąd zbadana i nie była nawet kwestionowana przez skarżącego.

Należy także podkreślić, iż zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawczyni spoczywa ciężar udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne. M. N. zaś nie udowodniła, iż w okresach od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku, od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 października 2014 roku, od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku nie pobrała nienależnie świadczenia rentowego.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie wnioskodawczyni w zakresie obowiązku zwrotu pobranych świadczeń za okresy od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 31 marca 2014 roku, od dnia 1 października 2014 roku do dnia 31 października 2014 roku, od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 31 stycznia 2015 roku, jako niezasadne oddalił, o czym orzekł w punkcie 2 sentencji.

Natomiast w ocenie Sądu nie jest zasadne obciążenie ubezpieczonej obowiązkiem uiszczenia odsetek od świadczenia pobranego za okres od dnia 26 lutego 2014 roku do dnia 2 czerwca 2016 roku.

Stosownie do treści art. 84 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, Nr 963, z późn. zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Zgodnie z ust. 9 analizowanego przepisu przepisy ust. 1-8 stosuje się także do pieniężnych świadczeń innych niż z ubezpieczeń społecznych, wypłacanych przez Zakład na mocy odrębnych przepisów.

W myśl przywołanego ust. 11 wskazanego przepisu - jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ wypłacający te świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, kwoty nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych podlegają zwrotowi bez odsetek za zwłokę.

Istotną kwestią jest zatem ustalenie daty wymagalności nienależnie pobranego świadczenia. Organ rentowy naliczył odsetki za okres od dnia 26 lutego 2014 roku do dnia 2 czerwca 2016 roku tj. do dnia wydania spornej decyzji, a zatem niejako uznał, iż miał prawo żądać ich zwrotu już w dacie wypłaty.

Z poglądem takim nie sposób się zgodzić. Trzeba bowiem przypomnieć, że świadczenia z ubezpieczeń społecznych są przyznawane w drodze decyzji administracyjnych i na podstawie decyzji administracyjnych są wypłacane. Nie można zatem utrzymywać, że świadczenia wypłacone na podstawie pozostającej w obrocie prawnym decyzji administracyjnej jako nienależne podlegały zwrotowi w dacie wypłaty, choćby przesłanki przyznania świadczenia w rzeczywistości nie istniały lub odpadły. Świadczenia w myśl art. 84 ustawy systemowej i

art. 138 ustawy o emeryturach i rentach uważane za nienależne podlegają zwrotowi dopiero wtedy, gdy organ rentowy wyda stosowną decyzję administracyjną. Podobny pogląd wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie I UK 210/09 (LEX nr 585713).

Odesłanie do prawa cywilnego w kwestii naliczania i ustalania odsetek oznacza, że organ rentowy naliczać powinien odsetki ustawowe (art. 359 § 2 k.c.) od dnia doręczenia decyzji obligującej do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (por. orzecznictwo Sądu Najwyższego odnoszące się do stosunków cywilnych: wyrok z dnia 8 lipca 1977 roku, sygn. akt II CR 233/77, LEX Nr 7962; uchwała z dnia 6 marca 1991 roku, III CZP 2/91, OSNAPiUS 1991, nr 7, poz. 93; wyrok z dnia 30 marca 1998 roku, III CKN 330/97, OSNAPiUS 1998, nr 12, poz. 209).

W wyroku z dnia 3 grudnia 2013 roku, w sprawie III AUa 436/13 (Lex 1409160) Sąd Apelacyjny w Łodzi wskazał także, że skoro wydanie decyzji administracyjnej jest konieczne w celu stwierdzenia obowiązku zwrotu przez ubezpieczonego - na podstawie art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - nienależnie pobranego świadczenia, nie może być mowy o opóźnieniu w spełnieniu tego obowiązku przed wydaniem tej decyzji. "Żądanie zwrotu" nienależnie pobranego świadczenia następuje przez doręczenie dotyczącej tego decyzji (można powiedzieć, że staje się wymagalne w tym momencie, a nie w czasie spełniania świadczeń). Z tą też chwilą następuje też wymagalność (w prawnym znaczeniu art. 359 § 2 k.c.) roszczenia o odsetki, gdyż od tej chwili dłużnik pozostaje w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia głównego (art. 481 § 1 k.c.). Konsekwencją powyższego jest, zatem uznanie, że nie ma podstaw do żądania przez organ rentowy zwrotu odsetek naliczanych od dnia wypłaty świadczenia uznanego za nienależnie pobrane.

W związku z powyższym decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie żądania zwrotu odsetek uznać należy za nieprawidłową.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych uznając, że M. N. nie ma obowiązku zwrotu odsetek za okres od dnia 26 lutego 2014 roku do dnia 2 czerwca 2016 roku, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wypożyczając akta rentowe oraz doręczając odpisy protokołów rozpraw zgodnie z wnioskiem – k.42

29.08.2017r.